

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 8.11.2007
COM(2007) 694 final

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CĂTRE
CONSILIU, CĂTRE COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI CĂTRE
COMITETUL REGIUNILOR**

Inițiativa europeană i2010 privind e-incluziunea

„Participarea la societatea informațională”

[SEC(2007) 1469]

[SEC(2007) 1470]

1. REZUMAT

Tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC) au devenit deosebit de importante pentru mulți cetățeni europeni. Utilizarea activă a TIC ameliorează perspectivele individuale în materie de muncă, informare și relații sociale și contribuie la realizarea unor progrese semnificative în domeniul serviciilor sociale, al sănătății și al educației, favorizând din plin creșterea productivității și oferind noi oportunități de afaceri.

Prin *e-incluziune* se înțeleg toate acțiunile care trebuie întreprinse pentru crearea unei societăți informaționale incluzive, adică o **societate informațională pentru toți**. Scopul este acela de a permite fiecărei persoane, care dorește acest lucru, să participe la societatea informațională, în ciuda unei situații personale sau sociale defavorizate. *e-incluziunea* este necesară din motive de dreptate socială, pentru a asigura echitatea în cadrul societății bazate pe cunoaștere. Este necesară, în egală măsură, din motive economice, pentru a utiliza pe deplin potențialul prezentat de societatea informațională pentru creșterea productivității și reducerea costurilor antrenate de excluziunea socială și economică. În ultimul rând, o societate informațională incluzivă prezintă numeroase oportunități de piață pentru sectorul TIC.

E-incluziunea este un factor important pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare economică și socială stabilite de Inițiativa i2010 - *O societate informațională pentru creștere și locuri de muncă*¹ și, implicit, a obiectivelor stabilite de Agenda Lisabona. Într-adevăr, reducerea diferențelor în materie de conexiuni în bandă largă și de accesibilitate sau ameliorarea competențelor informatice se traduce prin noi locuri de muncă și servicii. Primele estimări indică faptul că beneficiile generate de *e-incluziune* în UE ar putea avea o valoare cuprinsă între 35 și 85 de miliarde de euro pe o perioadă de cinci ani.

Importanța *e-incluziunii* a fost recunoscută de Inițiativa i2010, iar statele membre, Comisia Europeană, întreprinderile și ONG-urile care îi reprezintă pe utilizatori au lansat mai multe acțiuni destinate să aducă progrese în acest sens. Un punct de referință pentru aceste acțiuni este Declarația de la Riga, din 2006, privind TIC pentru o societate informațională incluzivă², care stabilește pentru anul 2010 obiective concrete în ceea ce privește utilizarea și disponibilitatea internetului, competențele informatice și disponibilitatea TIC.

Cu toate acestea, în ciuda acestor inițiative valoroase, nu se înregistrează progrese și este posibil ca obiectivele stabilite la Riga să nu fie îndeplinite. Fragmentarea eforturilor și lipsa de colaborare persistă.

Având în vedere importanța TIC, imposibilitatea de a le accesa sau de a le utiliza constituie una dintre principalele forme de excluziune socială și economică. **Decalajele digitale persistente afectează coeziunea și prosperitatea.**

Prin urmare, sunt necesare eforturi mai mari pentru realizarea *e-incluziunii* și a obiectivelor stabilite la Riga. Intervenția UE este justificată pentru a garanta drepturi egale în cadrul societății informaționale, coerența pieței interne și acțiuni de coordonare în materie de *e-incluziune*.

În primul rând, gradul de vizibilitate al *e-incluziunii* ar trebui să crească, la fel și implicarea factorilor politici și a părților interesate. În al doilea rând, trebuie introduse condiții favorabile

¹ COM(2005) 229.

² Conferința ministerială de la Riga - „TIC pentru o societate incluzivă” (11-13.6.2006).

(tehnologii la un preț rezonabil și accesibile, precum și competențe de utilizare a TIC), cu sprijin legislativ, după caz. În plus, eforturile părților interesate de a propune servicii eficiente și incluzive bazate pe TIC trebuie să se concentreze asupra unor priorități concrete, într-un mod mai coerent.

Prin urmare, prezenta comunicare propune o inițiativă europeană privind e-incluziunea³ care cuprinde:

A) o **campanie în favoarea e-incluziunii cu titlul „Participă la e-incluziune”** derulată în scopul de a sensibiliza opinia publică și de a coordona eforturile depuse în cursul anului 2008, care se va finaliza printr-o **conferință la nivel ministerial**, în cadrul căreia se vor prezenta progresele concrete realizate și se vor reafirma angajamentele asumate și

B) un **cadru strategic de acțiune** pentru punerea în aplicare a declarației ministeriale de la Riga prin:

1. Crearea condițiilor favorabile pentru participarea tuturor la societatea informațională, prin reducerea diferențelor în materie de conexiuni în bandă largă și de accesibilitate, precum și prin ameliorarea competențelor în domeniu.

2. Accelerarea participării efective a grupurilor expuse riscului de excluziune și ameliorarea calității vieții.

3. Integrarea acțiunilor derulate în materie de e-incluziune pentru a maximiza efectele de durată.

2. PREZENTAREA CONTEXTULUI: STADIUL ACTUAL ȘI PROVOCĂRILE VIITOARE

Declarația ministerială de la Riga stabilește obiective care trebuie îndeplinite până în 2010. Dacă tendințele actuale continuă, cele mai multe dintre aceste obiective vor fi dificil de realizat la nivelul UE, deși rezultatele înregistrate în Europa diferă semnificativ, iar anumite regiuni au chiar rezultate bune. Diferențele sociale în ceea ce privește utilizarea TIC persistă și, în unele cazuri, chiar se accentuează.

Progresele înregistrate în realizarea obiectivelor stabilite de Declarația ministerială de la Riga

➤ **Utilizarea internetului:** reducerea, la jumătate, a diferențelor între populația medie a UE și persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități, femei, grupurile cu un nivel redus de educație, șomeri și regiunile „mai puțin dezvoltate”.

La sfârșitul anului 2006 existau încă diferențe semnificative între populația medie a UE-27 (45% - utilizatori curenți de internet) și anumite grupuri, în special persoane cu vârsta mai mare de 65 de ani (10% - utilizatori de internet), persoane inactive economic (17% - utilizatori de internet) și persoane cu un nivel redus de educație (25% - utilizatori de internet). Previziunile indică faptul că aceste diferențe nu se vor reduce la jumătate până în 2010.

➤ **Accesul la bandă largă:** trebuie să fie disponibilă pentru mai mult de 90% din populația

³ Bazată pe opiniile formulate de grupul la nivel înalt i2010 și de subgrupul pentru e-incluziune, pe consultările cu părțile interesate, pe consultarea publică online, pe studii și pe analiza de impact.

UE.

Acest obiectiv a fost deja atins la sfârșitul anului 2006 (89% din populația UE are acces la bandă largă), dar persistă diferențe între țări și regiuni (de exemplu, doar 70% din populația rurală este acoperită).

- **Competențe informatice:** reducerea, la jumătate, a diferențelor între populația medie a UE și anumite grupuri expuse riscului de excluziune.

La sfârșitul anului 2006 existau încă diferențe semnificative între populația medie a UE-27 (59% - nivel minim de competențe informatice) și anumite grupuri, în special persoane cu vârsta mai mare de 65 de ani (doar 17% posedă competențe informatice), persoane inactive economic (27%) și persoane cu un nivel redus de educație (35%).

- **Accesibilitatea site-urilor publice:** toate site-urile publice trebuie să se conformeze orientărilor 1.0 privind accesibilitatea conținutului web, aspect deosebit de important pentru persoanele cu dizabilități.

La distanță mare de îndeplinirea obiectivului la sfârșitul anului 2006 (doar foarte puține dintre site-urile publice verificate se conformează acestor orientări).

Principale categorii de părți interesate active în domeniu – utilizatori individuali, industria TIC, furnizori de servicii, autorități publice – se confruntă în continuare cu obstacole care frânează progresul.

2.1. Utilizatori și non-utilizatori: numeroase persoane nu participă activ la societatea informațională

Utilizarea TIC, în special a telefoniei mobile și a serviciilor internet, s-a răspândit rapid în rândul multor categorii de populație. În ultimii ani, diferențele de ordin digital s-au redus în ceea ce privește criteriile de gen și vârstă sau între șomeri și populația activă. Dar există diferențe de ordin structural persistente, precum și provocări majore cărora trebuie să li se facă față. Este vorba în special de următoarele aspecte:

- TIC au antrenat progrese importante pentru multe persoane. Cu toate acestea, oferta de TIC accesibile este încă insuficientă, din cauza pieței sau a altor obstacole.
- Diferențele de competențe informatice persistă. Pe măsură ce utilizarea TIC și a serviciilor bazate pe TIC se extinde, anumite categorii de populație nu reușesc să țină pasul cu aceasta, în special populația inactivă sau cu un nivel redus de educație. Absența unui conținut disponibil în limbile vorbite de potențialii utilizatori constituie, în continuare, un obstacol.
- De asemenea, există diferențe între școli în ceea ce privește conexiunile în bandă largă, disponibilitatea calculatoarelor și competențele în materie de TIC ale profesorilor, precum și diferențe între IMM-uri în ceea ce privește exploatarea avantajelor generate de TIC.
- Deși rata de utilizare a internetului este în creștere, aproximativ 50% din populația europeană nu îl utilizează în mod regulat. Majoritatea non-utilizatorilor se găsesc în rândul populației cu un nivel redus de educație, al populației inactive sau în vârstă.

- Utilizatorii pot, ei înșiși, acționa, dar reacția lor este încă fragmentată și relativ slabă în Europa în comparație cu Statele Unite.

Obiectivul e-incluziunii: reducerea diferențelor în ceea ce privește disponibilitatea, accesibilitatea, costul și competențele de ordin digital

2.2. Industria TIC și furnizorii de servicii: soluțiile TIC incluzive sunt în continuare insuficiente și fragmentate

O serie de părți interesate active în domeniu depun eforturi considerabile pentru a ameliora e-incluziunea, prin e-accesibilitate și formare⁴. Cu toate acestea, oferta de soluții TIC la un preț rezonabil și adaptate la nevoi speciale este încă insuficientă. Problemele specifice, asupra cărora întreprinderile și furnizorii ar trebui să acționeze, sunt următoarele:

- Conexiunile în bandă largă nu sunt încă disponibile în unele regiuni din Europa, diferențele persistă între zonele urbane și cele rurale, iar prețurile serviciilor în bandă largă variază considerabil.
- În multe țări persistă lipsa accesului la servicii electronice precum site-urile web, televiziunea digitală, accesul telefonic la servicii de urgență sau terminale de informare publică și apar noi obstacole. Această situație este adeseori generată de deficiențele structurale ale pieței și de lipsa unor abordări comune asupra pieței interne, ceea ce creează obstacole importante pentru întreprinderi. În continuare, tehnologiile și serviciile de larg consum nu acordă atenție necesității unui mod de proiectare incluziv/proiectării pentru toți. Astfel, segmentul e-accesibilității, care reprezintă mai multe miliarde de euro, nu este exploatat (se estimează că persoanele cu dizabilități reprezintă 15% din populația UE).
- În ansamblu, situația e-accesibilității este mai bună în țările care dispun de o legislație solidă în domeniu, fără ca aceasta să constituie un obstacol pentru existența unei piețe a TIC complet deschise pentru concurență. Dimpotrivă, dispozițiile legale privind e-accesibilitatea au creat condiții echitabile pentru companii și oferă noi posibilități de afaceri.

Obiectivul e-incluziunii: stimularea și crearea unor condiții de dezvoltare viabile pentru sectorul TIC pentru toți

2.3. Autoritățile publice: acțiunea politică nu este suficient de coordonată și eficientă

Multe autorități publice de la toate nivelurile iau inițiative în favoarea e-incluziunii, de la recunoașterea drepturilor legale de acces la TIC până la sprijin financiar acordat acestor acțiuni. UE a fost, în egală măsură, foarte activă în cadrul strategiilor sale privind societatea informațională, protecția datelor, incluziunea socială și ocuparea forței de muncă, achizițiile publice, cercetarea, educația, cultura și standardizarea. E-incluziunea este una dintre principalele componente ale Inițiativei i2010, care a antrenat acțiuni concrete în mai multe domenii⁵. Prin identificarea priorităților și asumarea unor angajamente cu privire la obiective

⁴ A se vedea, de exemplu, documentul EICTA cu titlul „Către o Europă digitală pe deplin incluzivă”.

⁵ În special în ceea ce privește e-accesibilitatea COM(2005)425, disparitățile privind accesul la bandă largă COM(2006)129, e-guvernarea incluzivă COM(2006)173, TIC și procesul de îmbătrânire COM(2007)332, și competențele informatice COM(2007) 496.

specifice, Declarația ministerială de la Riga a pus bazele unei politici de ansamblu. Cu toate acestea, mai rămân multe de făcut:

- Sensibilizarea opiniei publice, dovezile care să confirme impactul și înțelegerea legăturii dintre utilizarea TIC și participarea socială și economică rămân insuficiente⁶.
- Considerațiile privind e-incluziunea ocupă încă un loc minor în cadrul agendelor politice sociale, economice și tehnologice, iar abordările strategice în vederea cooperării cu părțile interesate pentru atingerea unor obiective comune sunt adesea inexistente sau insuficiente.
- Activitățile sunt adesea fragmentate, fără o coordonare suficientă a acțiunilor publice cu participarea societății civile și a întreprinderilor, fapt cauzat, parțial, de aspectele multiple pe care le are e-incluziunea și care pot implica acțiuni întreprinse de mai multe ministere.
- Nu există cadre legislative eficiente care să garanteze în mod ferm drepturile utilizatorilor expuși riscului de excluziune din cadrul pieței interne. Acest aspect este deosebit de evident în cazul e-accesibilității: legislația este fragmentată în Europa și are un impact limitat. Dispozițiile comunitare în domeniu sunt puse în aplicare în mod incoerent sau nu sunt aplicate deloc, în principal din cauza caracterului lor neobligatoriu și pot exista diferențe semnificative între abordările la nivel național⁷. Acest lucru îngreunează instituirea unor elemente comune în materie de e-accesibilitate, în detrimentul multor utilizatori și al industriei TIC, care se confruntă cu piețe fragmentate și cerințe diferite.

Obiectivul e-incluziunii: politici și legislație coerente și eficiente

3. ABORDAREA PROVOCĂRILOR: INIȚIATIVA EUROPEANĂ i2010 PRIVIND E-INCLUZIUNEA

Abordarea problemelor identificate în secțiunea anterioară va antrena progrese concrete în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor în materie de e-incluziune stabilite de Inițiativa i2010 și de Declarația de la Riga. Prin urmare, Inițiativa europeană i2010 urmărește în primul rând să sporească gradul de conștientizare a caracterului urgent al problemei, să crească vizibilitatea contribuției importante pe care e-incluziunea o poate avea la ameliorarea calității vieții, la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă, precum și să consolideze principalele angajamente asumate la Riga. Prezenta inițiativă nu impune sarcini administrative sau financiare la nivelul UE.

„Participă la e-incluziune”: sensibilizarea opiniei publice și coordonarea eforturilor

- În cursul anului 2008 Comisia va derula o campanie specifică („Participă la e-incluziune”) pe baza unei cereri de contribuții și făcând cunoscute inițiativele, evenimentele și rezultatele în materie de e-incluziune din întreaga Europă.
- La sfârșitul anului 2008, Comisia va organiza o conferință ministerială la nivel înalt cu tema e-incluziunea, pentru a reuni, a face publice și a oferi un premiu european al e-

⁶ Cu toate acestea, de la lansare, planul de acțiune pentru persoanele cu dizabilități (COM/2003/650) a abordat aspecte legate de TIC.

⁷ A se vedea rapoartele grupului INCOM-COCOM privind dispozițiile comunitare în materie de e-accesibilitate și studiul „Măsurarea e-accesibilității în Europa”.

incluziunii unei game largi de rezultate pozitive înregistrate în acest domeniu, precum și pentru a reflecta asupra situației actuale și a stabili noi orientări pentru viitor.

În al doilea rând, Inițiativa europeană privind e-incluziunea oferă un cadru de acțiune bazat pe activitățile curente care caută sinergii între acestea, reduce disparitățile și vizează obținerea unui efect mai bun al e-incluziunii prin intermediul unui set coerent de acțiuni în trei domenii:

- **Crearea** condițiilor favorabile pentru participarea tuturor la societatea informațională
- **Accelerarea** participării efective a grupurilor expuse riscului de excluziune și ameliorarea calității vieții
- **Integrarea** acțiunilor derulate în materie de e-incluziune pentru a maximiza efectele de durată.

3.1. Crearea condițiilor favorabile pentru participarea tuturor la societatea informațională

Condițiile prealabile de participare la societatea informațională sunt disponibilitatea unor TIC accesibile la prețuri rezonabile și capacitatea de a le utiliza. În prezent, există încă multe persoane care nu pot beneficia pe deplin de posibilitățile oferite de TIC din cauza faptului că aceste condiții prealabile nu sunt îndeplinite. Unele persoane nu au acces fizic la produsele și serviciile TIC, în special la conexiunile în bandă largă, altele nu își permit să utilizeze aceste tehnologii. În plus, asigurarea unor conexiuni în bandă largă cu o viteză suficientă este esențială pentru a profita pe deplin de avantajele societății informaționale. În câțiva ani, va fi necesară o viteză minimă de 20 Mbi/sec pentru servicii precum telemedicina, care sunt deosebit de importante pentru multe persoane expuse riscului de excluziune, în special pentru populația în vârstă al cărui număr se află în creștere. De asemenea, este importantă sensibilizarea opiniei publice asupra riscurilor implicate de prelucrarea, prin intermediul rețelelor TIC, a datelor cu caracter personal, precum și educarea utilizatorilor în acest sens (de exemplu, furtul de identitate, stabilirea unor profile în mod discriminatoriu, supraveghere continuă, etc.)⁸.

Pentru numeroase persoane cu dizabilități, e-accesibilitatea insuficientă rămâne un obstacol. Comunicarea din 2005 privind e-accesibilitatea⁹ anunța că în 2007 ar putea fi propuse noi măsuri, inclusiv legislative, după caz. Sondajele la nivel paneuropean și consultarea publică realizate pentru a pregăti prezenta comunicare indică faptul că progresele înregistrate sunt încă nesatisfăcătoare. Deși anumite țări au adoptat o serie de măsuri, inclusiv legislative, impactul acestora este uneori limitat din cauza implementării lor defectuoase. Prin urmare, după cum a subliniat recent Comitetul Economic și Social European¹⁰, este important să se stabilească norme și mecanisme clare la nivelul UE. Această acțiune trebuie întreprinsă imediat, înainte ca intervențiile naționale divergente să fragmenteze și mai mult piața și înainte de introducerea în masă a noilor tehnologii de larg consum, precum televiziunea digitală. Măsurile legislative și cele non-legislative (proiecte pilot, activități de cercetare și promovare) trebuie reunite, urmărindu-se în continuare cooperarea internațională în materie de e-accesibilitate.

⁸ Aceste aspecte sunt abordate în Comunicarea privind tehnologiile de intensificare a protecției vieții private [COM(2007)228].

⁹ COM(2005) 425.

¹⁰ Avizul CESE cu privire la viitoarea legislație în materie de e-accesibilitate (TEN/295, 30 mai 2007).

În ultimul rând, trebuie abordată problema lipsei persistente a competențelor informatice necesare în rândul populației expuse riscului de excluziune.

Reducerea diferențelor existente în materie de conexiuni în bandă largă

- Comisia va stimula inițiativele regionale care contribuie la dezvoltarea unei societăți informaționale incluzive prin rețele tematice din cadrul inițiativei sale „Regiuni pentru schimbare economică”¹¹. Fondul de coeziune va continua să direcționeze investițiile în cunoaștere către domeniile în care desfășurarea comercială a infrastructurii și serviciilor bazate pe TIC este inadecvată.
- Autoritățile regionale și locale trebuie să își orienteze eforturile în direcția reducerii diferențelor în materie de conexiuni în bandă largă, inclusiv prin utilizarea fondurilor structurale și de dezvoltare comunitare, precum și a promovării unei societăți informaționale incluzive, în special în regiunile îndepărtate și în zonele rurale. În egală măsură, trebuie să susțină dezvoltarea infrastructurii, precum și a serviciilor și aplicațiilor online pentru cetățeni (e-sănătate, e-guvernare, e-învățare și e-incluziune).
- În cadrul Programului de sprijinire a TIC (ICT-ISP), Comisia va susține o platformă web pentru inițiativele regionale în favoarea societății informaționale și va efectua o anchetă asupra finanțării comunitare acordate proiectelor regionale în acest domeniu.

Reducerea diferențelor existente în materie de e-accesibilitate

- Industria TIC ar trebui să se angajeze rapid la punerea în practică, în perioada 2008-2010, a unor soluții care respectă viața privată, destinate persoanelor cu limite senzoriale, fizice, motorii și/sau cognitive, pentru ca acestea să poată utiliza televiziunea digitală și comunicațiile electronice („conversație totală”), în special în scopul de a proteja accesul la serviciile de urgență și interoperabilitatea (conform revizuirii propuse a directivelor privind comunicațiile electronice), pe baza cooperării curente cu utilizatorii.
- Întreprinderile și utilizatorii ar trebui să continue cooperarea cu organizațiile europene de standardizare, în special în vederea stabilirii unor norme pentru achizițiile publice de produse și servicii accesibile bazate pe TIC. De asemenea, se dorește continuarea cooperării între aceștia în vederea instituirii, până la sfârșitul anului 2008, a unui program european de formare în domeniul proiectării de TIC incluzive.
- Statele membre sunt invitate să își intensifice activitatea de verificare a respectării cerințelor în materie de e-accesibilitate din actuala legislație comunitară și să adopte, până la mijlocul anului 2008, o foaie de parcurs privind accesibilitatea site-urilor web publice.
- Comisia va cofinanța, în cadrul ICT-PSP 2007, un program pilot privind televiziunea digitală accesibilă și intenționează să finanțeze, în cadrul ICT-PSP 2008, un program pilot privind „conversația totală” și abordările comune ale accesibilității web, în special printr-o metodologie europeană de referință, continuând finanțarea cercetării în

¹¹ COM(2006) 675 final.

materie de e-accesibilitate și tehnologii de asistență în cadrul celui de-al șaptelea Program-cadru al UE pentru cercetare și dezvoltare (PC7).

- Comisia depune eforturi în direcția unei abordări legislative orizontale pentru o societate informațională accesibilă tuturor, în scopul garantării unor drepturi egale și a unei piețe interne efective. În prima jumătate a anului 2008 se vor realiza o consultare publică și o analiză de impact în vederea prezentării, în a doua jumătate a anului 2008, a unei posibile propuneri legislative a Comisiei privind e-accesibilitatea. În paralel, Comisia va căuta să consolideze statutul propunerilor sale, înaintate Parlamentului European și Consiliului, de a introduce problematica e-accesibilității în cadrul directivelor CE revizuite privind comunicațiile electronice.

Reducerea diferențelor existente în materie de competențe informatice

- Autoritățile de la toate nivelurile împreună cu întreprinderile și organizațiile sociale sunt responsabile de ameliorarea competențelor informatice, conform angajamentelor asumate la Riga și Recomandării privind competențele cheie pentru învățarea pe toată durata vieții¹². Sistemele de educație și formare sunt esențiale pentru dobândirea unor competențe informatice. Autoritățile, în colaborare cu întreprinderile, sunt invitate să își intensifice eforturile în 2008 pentru promovarea competențelor informatice și a formării de bază în acest domeniu, în special pentru persoanele cele mai expuse riscului de excluziune.
- În conformitate cu Declarația de la Riga și cu sprijinul unui grup de experți în materie de competențe informatice, Comisia efectuează un studiu asupra acestor competențe la nivel european și, până la sfârșitul anului 2008, va formula orientări cu privire la politica în domeniu pentru grupurile vulnerabile.

3.2. Accelerarea participării efective a grupurilor expuse riscului de excluziune și ameliorarea calității vieții

Crearea condițiilor favorabile este necesară, dar nu suficientă. În egală măsură, este necesar să se stimuleze utilizarea efectivă a serviciilor bazate pe TIC și să se ofere posibilități de dobândire a competențelor prin educație și formare. Acțiunile în materie de e-incluziune trebuie să se concentreze asupra persoanelor expuse riscului de excluziune, precum și a celor care tind să nu utilizeze TIC și care, astfel, nu profită de potențialele beneficii pentru calitatea vieții lor. Declarația de la Riga a identificat mai multe grupuri-țintă, inclusiv populația în vârstă, persoanele cu dizabilități și minoritățile culturale. Resursele de învățare pentru educația pe internet a persoanelor cu nevoi speciale sunt importante în acest context.

Integrarea persoanelor defavorizate din punct de vedere social prin intermediul unor servicii publice online moderne

- Autoritățile publice sunt invitate să își intensifice considerabil activitățile incluzive în materie de e-guvernare și e-participare, conform Declarației ministeriale de la Lisabona

¹² Recomandarea 2006/962/CE a Consiliului și a Parlamentului.

privind e-guvernarea, din septembrie 2007. Aceasta este calea cea mai directă de promovare a incluziunii, în special în cazul serviciilor sociale aflate în contact direct cu persoanele expuse riscului de excluziune.

- În cadrul programelor ICT-PSP și e-participare, Comisia va sprijini schimbul și analiza de bune practici, precum și soluțiile inovatoare.

Abordarea aspectelor legate de îmbătrânire, sănătate și dizabilități în societatea informațională

- Întreprinderile, organizațiile de utilizatori, statele membre și Comisia trebuie să implementeze planul de acțiune al UE „Îmbătrânind frumos în societatea informațională”¹³ și să contribuie astfel la summit-ul pe tema e-incluziunii de la sfârșitul anului 2008.
- Comisia va sprijini activitățile de cercetare și dezvoltare a soluțiilor inovatoare bazate pe TIC în relație cu îmbătrânirea, dizabilitățile și sănătatea. De asemenea, va pregăti o agendă cu privire la TIC pentru o îmbătrânire activă la locul de muncă.
- La începutul anului 2008, Comisia va publica o Recomandare privind interoperabilitatea serviciilor de e-sănătate (care va aborda informațiile de bază din infrastructura serviciilor medicale online, respectiv fișa pacientului și o serie de informații de urgență), urmând să lanseze, în cursul anului, o nouă inițiativă europeană privind telemedicina, susținută de programul ICT-PSP.

Explorarea posibilităților oferite de TIC pentru tinerii marginalizați și migranții expuși riscului de excluziune

- Întreprinderile și autoritățile din țările europene sunt primele care ar trebui să exploreze potențialul noilor tehnologii pentru a crea servicii inovatoare și a ajuta populația, în special tinerii expuși riscului de excluziune, migranții și minoritățile culturale, prin conținuturi adaptate și multilingve.
- Comisia va sprijini noi domenii legate de e-incluziune prin schimb de practici și proiecte specifice în cadrul programelor UE de cercetare și desfășurare (FP7 și ICT-PSP).

3.3. Integrarea acțiunilor derulate în materie de e-incluziune pentru a maximiza efectele de durată

Pentru un efect deplin și de durată, este necesară armonizarea agendelor politice la nivel european și național, integrarea e-incluziunii în cadrul politicilor implicate și o mai bună coordonare a acțiunilor. Autoritățile europene și naționale ar trebui să sprijine fără rezerve

¹³ COM(2007) 332.

acordurile voluntare în materie de e-incluziune încheiate între întreprinderi. Organizațiile de utilizatori trebuie să își intensifice acțiunile în favoarea e-incluziunii.

Intensificarea și menținerea efectelor de durată prin integrare și coordonare

- Întreprinderile, organizațiile sociale și autoritățile publice trebuie să își coordoneze mai bine eforturile de promovare a e-incluziunii și sunt invitate să coopereze în cadrul unui parteneriat deschis în acest sens, pe baza cooperării curente. Comisia va sprijini în continuare organizațiile de utilizatori în acțiunile lor de intensificare a eforturilor în direcția e-incluziunii, în colaborare cu grupul la nivel înalt i2010.
- Factorii politici decizionali de la toate nivelurile sunt invitați să abordeze potențialul oferit de TIC în cadrul politicilor sociale și economice și, viceversa, să țină seama de aspectele legate de incluziune socială, de principiile nediscriminării și accesibilității în cadrul inițiativelor politice cu privire la TIC și al analizelor de impact aferente.
- Ca răspuns la invitația în favoarea unor noi inițiative privind drepturile utilizatorilor¹⁴, adresată de Parlamentul European, Comisia va clarifica drepturile și obligațiile actuale ale consumatorilor în domeniul digital.
- Contribuția Comisiei se va manifesta și în promovarea incluziunii sociale în 2008, cu ocazia revizuirii Inițiativei i2010, a Comunicării privind serviciul universal de comunicații electronice și a Strategiei internaționale a UE privind societatea informațională. Comisia va continua să abordeze aspecte legate de accesibilitatea TIC în cursul celei de-a treia faze a planului de acțiune pentru persoanele cu dizabilități, care trebuie adoptat până la sfârșitul anului 2007, și va da curs Convenției ONU asupra drepturilor persoanelor cu dizabilități. De asemenea, Comisia efectuează o analiză de impact asupra posibilelor măsuri de completare a cadrului legislativ actual al UE împotriva discriminărilor, în baza articolului 13 din Tratatul UE.
- În ultimul rând, Comisia va da un exemplu ameliorând caracterul accesibil pentru utilizatori al site-ului Europa, multilingvismul și accesibilitatea.

O mai bună înțelegere a conceptului de e-incluziune și compararea progreselor în domeniu

- Comisia va îmbunătăți monitorizarea și analiza e-incluziunii, realizând anual, printr-o serie de indicatori („tablou de bord Riga”), un bilanț al progreselor înregistrate către îndeplinirea obiectivelor de la Riga.
- Comisia va efectua sondaje și studii privind obstacolele existente în calea tehnologiilor de asistență, resursele de învățare, e-incluziunea și capitalul social, impactul social și economic al TIC, precum și modul de percepere al societății informaționale.

¹⁴ Rezoluția cu caracter nelegislativ privind încrederea consumatorilor în mediul informatic (INI/2006/2048).

4. CONCLUZII

Rolul societății informaționale la participarea economică și socială ar trebui inclus în mod categoric în agenda europeană. Această comunicare prezintă o strategie globală în favoarea e-incluziunii, reafirmă obiectivele Agendei Lisabona și se bazează ferm pe Inițiativa i2010, precum și pe Declarația ministerială de la Riga privind e-incluziunea, vizând eliminarea obstacolelor existente în calea societății informaționale, maximizarea contribuției TIC la incluziunea economică și socială și stimularea oportunităților de afaceri în acest context.

În prezent, Comisia invită Parlamentul European, statele membre, regiunile și părțile interesate să transforme declarațiile în fapte concrete și e-incluziunea în realitate prin acțiunile expuse în prezenta comunicare. Aceste eforturi comune vor contribui la creșterea numărului de oportunități de afaceri și la crearea unei societăți informaționale accesibile și incluzive la care fiecare poate participa de pe poziții egale.